

ЕКОНОМІЧНІ АСПЕКТИ ФІНАНСУВАННЯ ГАЛУЗІ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я

Баєва О. І.

Національний фармацевтичний університет, м. Харків, Україна

kaf.yep@nuph.edu.ua

Вступ. Важливішою складовою частиною соціально-економічних заходів, які проводяться країною, є організація охорони здоров'я. Охорона здоров'я є системою державних, громадських та індивідуальних засобів і заходів, що сприяють здоров'ю, запобіганню захворювань та попередженню передчасної смерті, забезпеченню активної життєдіяльності та працездатності людини. Основним завданням всіх національних систем охорони здоров'я є зміцнення і збереження здоров'я населення. Поліпшення здоров'я нації – це основа процвітання країн [1, 2].

Мета полягає в дослідженні економічних відносин в галузі охорони здоров'я.

Методика дослідження. Використано системний аналіз наукового пізнання.

Основний матеріал дослідження. Охорона здоров'я – це складна соціально-економічна система, основним призначенням якої є забезпечення реалізації найважливішого соціального принципу: збереження та поліпшення здоров'я громадян, надання їм висококваліфікованої лікувально-профілактичної допомоги. Загальна мета економіки охорони здоров'я – це вивчення економічних і організаційних відносин, що об'єктивно складаються між людьми і виникаючих у процесі здійснення медичної професійної діяльності.

Економічні відносини в галузі охорони здоров'я виникають на трьох інформаційних рівнях. 1. На мікроекономічному рівні вони охоплюють діяльність кожного індивідуума, окремих ділянок, ланок і структур виробництва медичних послуг. Головний мікроекономічний елемент охорони здоров'я – це лікувально-профілактична установа, за своєю суттю

виступаюча як своєрідне підприємство (фірма), що виробляє та надає послуги.

2. В рамках національної економіки в цілому, і, перш за все, в тих галузях, які безпосередньо пов'язані з охороною здоров'я, складаються макроекономічні відносини. У сучасних умовах інтеграції багатьох видів лікувально-профілактичної діяльності на інтернаціональному рівні макроекономічні відносини виходять у сферу всесвітнього господарства, функціонування ринку послуг охорони здоров'я у світовому масштабі.

3. Міді-економічний рівень. На цьому рівні досліджуються господарські зв'язки в охороні здоров'я, що розглядається як велика галузь в економіці, що складається з цілого ряду підгалузей, виробництв і спеціалізації, з'єднаних рішенням однієї функціональної задачі – охорона і зміцнення суспільного та індивідуального здоров'я [1].

Система охорони здоров'я оказує важливий вплив на розвиток та відтворення людського капіталу. Недостатні обсяги державних витрат на охорону здоров'я призводять до негативних наслідків: збільшується захворюваність та смертність, зменшується тривалість життя людини. Тому, пріоритетним напрямком соціально-економічної політики має стати відтворення людського капіталу [3].

Існують три типи ефективності як співвідношення витрат і одержаних результатів: соціальна, медична і економічна [1]. Соціальна ефективність полягає в підвищенні суспільної ролі охорони здоров'я, пов'язаної безпосередньо з підвищенням рівня здоров'я і якості медичної допомоги, а виражається конкретно у зниженні негативних показників здоров'я населення (захворюваності, інвалідності) і підвищенні позитивних (фізичного розвитку, народжуваності, середньої тривалості життя та ін.).

Медична ефективність полягає в оцінці результативності різних способів діагностики, лікувальних процедур, у тому числі лікарських засобів, і, нарешті, різних заходів профілактики, зокрема специфічної (щеплень).

Економічна ефективність – це прямі і непрямі показники впливу охорони здоров'я на економіку країни за рахунок поліпшення показників здоров'я населення і проведення профілактичних заходів. Економічна ефективність виражається у визначенні вартості додатково проведеної продукції або суми заощаджених фінансових коштів, а також у встановленні економічного збитку.

Проблему економічної ефективності можна розглядати, по-перше, з погляду впливу охорони здоров'я на зростання продуктивності праці і національного доходу, а по-друге, з погляду підвищення економічної ефективності використання засобів у самій охороні здоров'я.

Охорона здоров'я та економіка тісно переплітаються: стан здоров'я населення має ключове значення для економічного розвитку і навпаки. Стратегічне завдання забезпечення здоров'я населення має важливе значення, особливо на макрорівні.

Висновки. Видатки на охорону здоров'я взаємозв'язані як з рівнем доходів, так і з такими показниками стану здоров'я населення, як тривалість життя. З економічного погляду адекватна охорона здоров'я підвищує якість людського капіталу, збільшуючи можливості людини більш продуктивно працювати.

Література:

1. Ахламов А. Г. Економіка та фінансування охорони здоров'я : навч.-метод. посіб. / А. Г. Ахламов, Н. Л. Кусик. – Одеса : ОРІДУ НАДУ, 2011. 134 с.
2. Баева О. И. Общественное здоровье населения и факторы его определяющие / О. И. Баева, Е. И. Исакова // матер. международной научно-практической конференции «Медицинская наука XXI века – взгляд в будущее» (29 ноября 2019 г.) – г. Душанбе, Таджикистан, Том 3, 2019. С. 94-96.
3. Баева О. І. Охорона здоров'я як фактор розвитку людського капіталу / О. І. Баева // Галицький економічний вісник. Науковий журнал. Тернопіль, № 1 (52) 2017. С. 110-114.